

การพัฒนาระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

วาสนา สังข์พุ่ม^{1*} และ ณมน จีรังสุวรรณ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์และสังเคราะห์ระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร 2) พัฒนาแบบจำลองระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ 3) ประเมินระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ และ 4) ประเมินเพื่อรับรองระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่ใช้การวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาครูชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ที่ลงทะเบียนรายวิชาปฏิบัติการสอน 1 จำนวน 247 คน และอาจารย์นิเทศก์ จำนวน 31 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ การวิเคราะห์ การวางแผนหรือการกำหนดวัตถุประสงค์ การออกแบบ การพัฒนา การนำไปใช้และการประเมินผล การเผยแพร่และการบำรุงรักษา 2) แบบจำลองระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ มีประสิทธิภาพ และคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด 3) การประเมินระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ ประกอบด้วย 3.1) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาครูส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 90 จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 95.55 โดยการประเมินผลตามสภาพจริงจากแบบประเมินด้านคุณลักษณะและการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ด้านสมรรถภาพการสอน ด้านแฟ้มสะสมผลงาน และด้านการวิจัยปฏิบัติงานในชั้นเรียน 3.2) ความพึงพอใจของนักศึกษาครู และอาจารย์นิเทศก์ ที่มีต่อการใช้งานระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯอยู่ในระดับมาก และ 4) ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเพื่อรับรองระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด สถาบันผลิตครูสามารถนำระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯไปใช้ร่วมกับกระบวนการนิเทศซึ่งการออกแบบสอดคล้องกับมาตรฐานการผลิตครูของคุรุสภา

คำสำคัญ: ระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แบบจำลองระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

¹ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทร. 08-1355-2314 อีเมล: mai_na@hotmail.com

Development of Teacher Field Experience Information Technology System for Pre-service Teachers, Faculty of Education, Rajabhat Dhonburi University

Wasana Sungpum^{1*} and Namon Jeerungsuwan²

Abstract

The study was designed as a Research and Development (R&D) with the objectives : 1) to analyze and synthesiz a profession experience information technology system for pre-service teachers, Faculty of Education, Rajabhat University in Bangkok Metropolitan; 2) to develop a professional experience information technology system model; 3) to evaluate the a professional experience information technology system; and 4) to evaluate and verify a professional experience information technology system. The paticipants used in the study were 247 fifth year pre-service teachers enrolling in Teaching Practice 1 and 31 supervisors in the field of education. The sample group was from the Faculty of Education, Dhonburi Rajabhat University. The findings revealed the following results: The first, the analysis and synthesis of a professional experience information technology system showed that the system consisted of six elements: analysis, planning/objective setting, design, development, implementation and evaluation of the system, and publishing and maintenance. The second results from a professional experience information technology system model showed that the the quality and effectiveness at the highest level. The third results, the evaluation of a professional experience information technology system included 3.1) the results from the pre-service teachers' teaching practice in schools revealed that more than 90% or 236 the pre-service teachers (95.55%) met the criteria when evaluated against the operations with the teaching competencies, portfolios and operational research in the class; and 3.2) the pre-service teachers' and supervisors' satisfaction towards a professional experience information technology system were highly satisfied level. And the fourth result, the experts evaluated and verified a professional experience information technology system were suitable at the highest level which can be implemented in the real situation.

Keywords: Professional Experience Information Technology System, professional experience information technology system model

¹ Doctoral Degree Student, Technological Education Department, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

² Associate Professor, Department of Technical Education Technology, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

* Corresponding Author Tel. 08-1355-2314 e-mail: mai_na_@hotmail.com

1. บทนำ

การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน ในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี เป็นสังคมที่มีการเชื่อมโยงและการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นสังคมความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ ส่งผลให้ครูซึ่งเป็นบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับยุคแห่งการเรียนรู้ [1] ซึ่งเป็นไปตามที่สังคมคาดหวังและเชื่อว่า ครูผู้สอนที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ เป็นครูมืออาชีพสามารถพัฒนาผู้เรียนเป็นคนที่ดี เก่ง และมีความสุขสู่การเป็นรากฐานที่แข็งแกร่งในการพัฒนาประเทศและสังคม [2] โดยเฉพาะครูในศตวรรษที่ 21 ครูต้องมีความสามารถเชิงวิชาชีพ มีความรู้ในวิชาการทันต่อความรู้ใหม่ๆที่เกิดขึ้น ทำให้หลาย ๆ ประเทศเกิดความตระหนักถึงการปฏิรูปการศึกษา ทั้งนี้เพราะระบบการศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับสมรรถนะของครูผู้สอนเป็นสำคัญ จากผลการวิจัยของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ 3 แห่ง พบว่า อาจารย์นิเทศก์มีภาระงานสอน และหน้าที่รับผิดชอบอื่นมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการนิเทศ การประสานงานมีความล่าช้า ทำให้ไม่สามารถติดตามข่าวสารได้ทันเวลา นักศึกษายังไม่เข้าใจในกระบวนการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนขาดความชัดเจนในขั้นตอนและจุดมุ่งหมายของการทำวิจัย นักศึกษาขาดเทคนิคการจูงใจนักเรียนในการเรียนการสอน ปัญหาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไม่เชื่อมโยงกับมาตรฐาน และตัวชี้วัดในกลุ่มสาระ [3] ซึ่งสะท้อนได้ว่าภาพลักษณ์ของการผลิตครูที่ผ่านมายังไม่อาจตอบสนองความต้องการของสังคมได้ชัดเจน และถึงแม้ว่าคณะครุศาสตร์ หรือคณะศึกษาศาสตร์ จะแสดงความชัดเจนในเรื่องการเตรียมนักศึกษาครูไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาวิชาชีพครู แต่ปัญหาที่นักศึกษาครูได้ประสบหรือต้องเผชิญนั้นมีมากกว่าที่ได้ศึกษาและเรียนรู้เพื่อแก้ไข เช่น ปัญหาการทำงานร่วมกันระหว่างนักศึกษาครูกับครูพี่เลี้ยง การวางตัวของนักศึกษาครู ปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน รวมถึงปัญหาที่พบในชั้นเรียน [4] สถาบันผลิตครูควรมีระบบการเตรียมความพร้อม และคัดเลือกโรงเรียนเพื่อใช้เป็นสถานที่ฝึกประสบการณ์ภาคสนาม และฝึก

ประสบการณ์สอนเป็นการเฉพาะนำไปสู่โรงเรียน “Teacher of Training School”

แนวทางหนึ่งที่จะส่งเสริมให้คณะครุศาสตร์หรือคณะศึกษาศาสตร์ ผลิตนักศึกษาคูให้มีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของสังคมโดยการนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญทางการศึกษา และส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและเรียนรู้ได้ตลอดเวลาโดยผ่านทางเทคโนโลยีเว็บ 2.0 ที่ประกอบไป ข้อมูลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ช่องทางการสื่อสาร การโต้ตอบผ่านเครือข่าย มีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัน ทำให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีที่ได้สะดวกมากยิ่งขึ้น [5] ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้เชื่อมโยงนิยม (Connectivism Theory) คือกระบวนการเชื่อมต่อระหว่างแหล่งข้อมูลที่สำคัญ และการเรียนรู้เกิด ขึ้นจากการแสดงความคิดเห็นจากบุคคลที่หลากหลายความรู้มารวมกัน และมีการเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ จนกระทั่งผู้เรียนสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง [6]

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงศึกษาแนวคิดหลักการและทฤษฎีในการพัฒนาระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อพัฒนากิจกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่จะส่งผลต่อการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาคูให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาคูคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อพัฒนาแบบจำลองระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาคู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร

2.3 เพื่อประเมินระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาคู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร ดังนี้

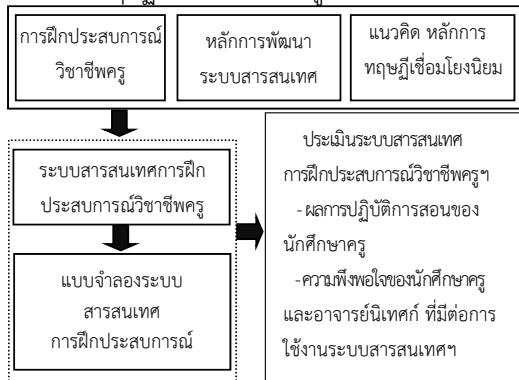
2.3.1 ผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาคู

2.3.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาคูอาจารย์นิเทศก์ ที่มีต่อการใช้งานระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.4 เพื่อประเมินรับรองระบบสารสนเทศการฝึก
 ประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาครู คณะ
 ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยประกอบด้วย การฝึกประสบการณ์
 วิชาชีพครู หลักการพัฒนาาระบบสารสนเทศ และแนวคิด
 หลักการ ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. ระเบียบวิธีวิจัย

การพัฒนาาระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์
 วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนดังนี้
 ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 เพื่อพัฒนารอบแนวคิดในการวิจัย และวิเคราะห์
 สังเคราะห์ระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
 ครู พร้อมทั้งให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการสอน
 ในสถาบันอุดมศึกษา/เกี่ยวข้องกับการศึกษาไม่น้อยกว่า
 10 ปี ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการพัฒนา
 ระบบสารสนเทศฯ

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาแบบจำลองระบบสารสนเทศการ
 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ ตามองค์ประกอบของระบบ
 ที่พัฒนาขึ้นในขั้นตอนที่ 1 ทดสอบประสิทธิภาพของ
 ระบบ พร้อมทั้งให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้าน
 คอมพิวเตอร์/เทคโนโลยีการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี
 ประเมินประสิทธิภาพ และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มย่อย

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินระบบสารสนเทศการฝึก
 ประสบการณ์วิชาชีพครูฯ จากการประเมินผลการปฏิบัติ

การสอนของนักศึกษา และความพึงพอใจของนักศึกษา
 ครูและอาจารย์นิเทศก์ ที่มีต่อการใช้งานระบบสารสนเทศฯ

กลุ่มเป้าหมาย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ใน
 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โดยเก็บข้อมูลจาก

- นักศึกษาครูชั้นปีที่ 5 ทุกสาขาวิชาที่ลงทะเบียน
 รายวิชา การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 จำนวน
 247 คน 42 โรงเรียน

- อาจารย์นิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ในการนิเทศ 1 ปี
 ขึ้นไปตามเกณฑ์ของคุรุสภา จำนวน 31 คน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินเพื่อรับรองระบบสารสนเทศการ
 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยการประเมินผลจาก
 ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการฝึกประสบการณ์
 วิชาชีพครู /ด้านเทคโนโลยีการศึกษา /ด้านเทคโนโลยี
 คอมพิวเตอร์/ระบบสารสนเทศ และมีประสบการณ์ใน
 การสอนในสถาบันอุดมศึกษา/เกี่ยวข้องกับการศึกษาไม่
 น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 17 ท่าน

5. ผลการวิจัย

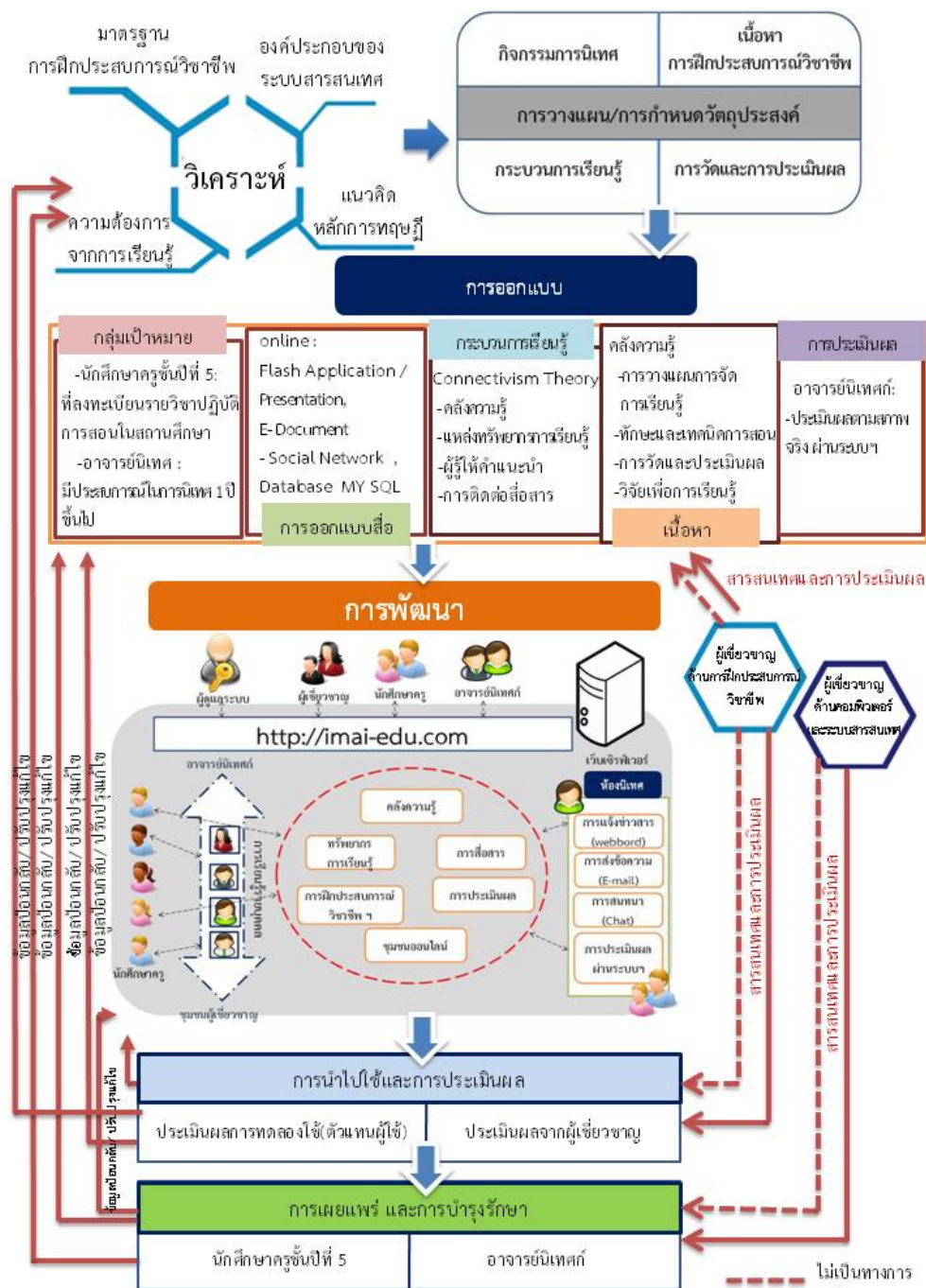
ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่
 เกี่ยวข้องพร้อมทั้งนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของ
 ระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ โดยใช้
 วิธีการคิดเชิงระบบ (Systematic Approach)
 ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2 องค์ประกอบการพัฒนาาระบบสารสนเทศ
 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 จากรูปที่ 2 สามารถอธิบายกระบวนการทำงานได้ดังนี้

การสังเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพบว่า องค์ประกอบในการพัฒนาระบบสารสนเทศ มีกระบวนการทำงานแบบวงจร และสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน เช่น การวิเคราะห์ และการปรับตัวอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้เกือบตลอดขั้นตอนการสร้างสื่อในระบบสารสนเทศ

ขณะเดียวกันการออกแบบก็สามารถทำควบคู่กับการสร้างสื่อในระบบสารสนเทศได้ ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบได้มาพัฒนาระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานครดังรูปที่ 3

รูปที่ 3 พัฒนาระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ฯ

จากรูปที่ 3 การพัฒนาระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ มี 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ ได้แก่ มาตรฐานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ความต้องการเรียนรู้ของนักศึกษาครู องค์ประกอบระบบสารสนเทศ และแนวคิด หลักการ ทฤษฎี (2) การวางแผนหรือการกำหนดวัตถุประสงค์ ได้แก่ กิจกรรมการนิเทศ กระบวนการเรียนรู้เนื้อหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการวัดและการประเมินผล (3) การออกแบบ เพื่อใช้กับกลุ่มเป้าหมาย คือนักศึกษาครูชั้นปีที่ 5 ที่ลงทะเบียนรายวิชาปฏิบัติการสอน 1 และ อาจารย์นิเทศก์ ที่มีประสบการณ์นิเทศ 1 ปีขึ้นไป ตามเกณฑ์ของคุรุสภา การออกแบบสื่อ โดยใช้โปรแกรม Adobe Flash cc /Adobe Photoshop cc /Adobe illustrator cc /Adobe Dreamweaver cc / Social Network / Databased : Microsoft Access 2007 ใช้สร้างฐานข้อมูลของระบบด้วยภาษา ASP กระบวนการเรียนรู้ออกแบบจากหลักการแนวคิด/ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยามประกอบด้วย คลังความรู้ ทรัพยากรการเรียนรู้ ผู้รู้ให้คำแนะนำ การติดต่อสื่อสาร และการประเมินผลเนื้อหา (4) การพัฒนาระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ โดยการเรียนรู้และการนิเทศผ่าน <http://imai-edu.com> ผู้ใช้ระบบ ได้แก่ ผู้ดูแลระบบ ผู้เชี่ยวชาญ นักศึกษาครู และอาจารย์นิเทศก์ ซึ่งได้ออกแบบตามที่ได้กล่าวไปข้างต้น กิจกรรมในห้องนิเทศประกอบด้วย การแจ้งข่าวสาร การส่งข้อความ การสนทนา และการประเมินผลนักศึกษาครูผ่านระบบฯ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานของคุรุสภา (5) การนำไปใช้และการประเมินผล ได้แก่ 55 การประเมินผลทดลองใช้โดยนักศึกษาครู อาจารย์นิเทศก์ และการประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญ (6) การเผยแพร่และการบำรุงรักษา ได้แก่ การจัดอบรมให้กับนักศึกษาครู อาจารย์นิเทศก์ โดยทุกขั้นตอนมีการประเมินผลอย่างเป็นทางการ และอย่างไม่เป็นทางการ สามารถตรวจสอบการดำเนินงานได้ทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศผลการประเมินความสอดคล้องเหมาะสมขององค์ประกอบให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การพัฒนาระบบสารสนเทศฯ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความสอดคล้องเหมาะสม
ด้านองค์ประกอบการพัฒนาสารสนเทศ

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ผลประเมิน
1. การวิเคราะห์	4.83	.40	มากที่สุด
2. การวางแผน/กำหนดวัตถุประสงค์	4.83	.40	มากที่สุด
3. การออกแบบ	4.83	.40	มากที่สุด
4. การพัฒนา	4.83	.40	มากที่สุด
5. การนำไปใช้และการประเมินผล	5.00	.00	มากที่สุด
6. การเผยแพร่ และการบำรุงรักษา	5.00	.00	มากที่สุด
รวม	4.81	.32	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมด้านองค์ประกอบหลักของการพัฒนาระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาครูจำนวน 6 องค์ประกอบ ในภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.81$, S.D. = 0.32) จึงสรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นี้มีความเหมาะสมมากที่สุดที่จะนำไปใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ในกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

5.2 ขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนาแบบจำลองระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีจุดเด่นในการเชื่อมโยงกิจกรรมระหว่างบุคคล ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ และเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลที่เป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ ได้แก่ (1) คลังความรู้ ประกอบไปด้วย การวางแผนการจัดการเรียนรู้, ทักษะและเทคนิคการสอน, การวัดและการประเมินผล และการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ (2) การสื่อสาร ประกอบไปด้วย การส่งข้อความ, การสนทนา, ข่าวการนิเทศ และเครือข่ายสังคมออนไลน์ (3) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ได้แก่ ฝ่ายฝึกประสบการณ์ฯ, ข่าวประชาสัมพันธ์, โรงเรียนเครือข่าย, ดาวโหลดเอกสาร โดยมีผลการประเมินคุณภาพแบบจำลองระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพแบบจำลองระบบ
สารสนเทศฯ

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ คุณภาพ
องค์ประกอบพื้นฐานของแบบจำลองระบบสารสนเทศ			
1. มีสัมพันธ์ตามกระบวนการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู	4.73	.40	ดีเยี่ยม
2. มีความครอบคลุมตามหลักการ พัฒนาระบบฯ และกิจกรรม การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	4.57	.02	มากที่สุด
3. มีความสอดคล้องกับกระบวนการใน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	4.73	.40	ดีเยี่ยม
4. เนื้อหาสอดคล้องกับบริบทการ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	4.73	.41	ดีเยี่ยม
5. มีช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย	4.73	.41	ดีเยี่ยม
6. มีการประเมินผลการปฏิบัติ การสอนในสถานศึกษา	4.73	.41	ดีเยี่ยม
7. มีความสอดคล้องกับกระบวนการ การเรียนรู้ทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม	4.73	.41	ดีเยี่ยม
8. มีแหล่งการเรียนรู้ และจัดสภาพ แวดล้อมตามทฤษฎีเชื่อมโยงนิยม	5.00	.00	ดีเยี่ยม
9. มีเทคโนโลยีและเครื่องมือสนับสนุน การเรียนรู้ที่หลากหลาย	5.00	.00	ดีเยี่ยม
10. สามารถนำไปใช้ในกระบวนการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูตาม มาตรฐานของได้	5.00	.00	ดีเยี่ยม
รวม	4.57	.50	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 2 คุณภาพแบบจำลองระบบสารสนเทศฯ ในภาพรวม พบว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57

5.3 ขั้นตอนที่ 3 ประเมินระบบสารสนเทศการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพครูฯ โดยมีผลการประเมินใน
ด้านต่าง ๆ ดังนี้

ผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาครู โดยการเปรียบเทียบคะแนนกับเกณฑ์การประเมินผลของ
ทางมหาวิทยาลัย 90 คะแนน โดยการประเมินผลตาม
สภาพจริงของอาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง โดยแบ่ง
แบบประเมินออกเป็น 5 ด้านดังนี้ (1) ด้านคุณลักษณะ
และการปฏิบัติงานของนักศึกษา (2) ด้านการปฏิบัติงาน
ในหน้าที่ครูของนักศึกษา (3) ด้านสมรรถภาพการสอน
ของนักศึกษา (4) ด้านแฟ้มสะสมผลงานของนักศึกษา
และ (5) ด้านการวิจัยปฏิบัติงานในชั้นเรียน โดยผลการ
วิเคราะห์การปฏิบัติการสอนของนักศึกษาครู จากการ

ประเมินผลตามสภาพจริงของอาจารย์นิเทศก์ และครูพี่
เลี้ยงหลังการเรียนรู้ผ่านระบบสารสนเทศดังตารางที่

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติการสอนใน
สถานศึกษาของนักศึกษาครูฯ

สาขาวิชา	จำนวน นักศึกษา	จำนวนที่ ผ่านเกณฑ์	จำนวนที่ ไม่ผ่าน เกณฑ์
1. คณิตศาสตร์	72	69	3
2. คอมพิวเตอร์ศึกษา	34	31	3
3. วิทยาศาสตร์	36	36	-
4. ภาษาไทย	48	44	4
5. สังคมศึกษา	57	56	1
รวม	247	236	11

จากตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์การปฏิบัติ
การสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาครู ในภาพรวม
พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 90 จำนวน
236 คน คิดเป็นร้อยละ 95.55 โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ (1)
สาขาคณิตศาสตร์ มีนักศึกษาผ่านเกณฑ์ร้อยละ 90
จำนวน 69 คน (2) สาขาสังคมศึกษามีนักศึกษาผ่าน
เกณฑ์ร้อยละ 90 จำนวน 56 คน และ (3) สาขาภาษา
ไทยมีนักศึกษาผ่านเกณฑ์ร้อยละ 90 จำนวน 44 คน
ตามลำดับซึ่งการประเมินผลการปฏิบัติการสอนใน
สถานศึกษามี 5 ด้าน สำหรับสาขาวิทยาศาสตร์ที่มี
นักศึกษาผ่านเกณฑ์ ทั้งหมดนั้น เพราะนักศึกษามีการ
ติดตามงานกับอาจารย์นิเทศ และครูพี่เลี้ยงอย่างสม่ำเสมอ
สามารถจัดกิจกรรมการสอนและปรับตัวเข้ากับสภาพ
แวดล้อม ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้คะแนนการประเมิน
ผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษา
ครูและอาจารย์นิเทศก์ที่มีต่อการใช้งานระบบฯ

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ พึงพอใจ
1. ด้านการใช้งานระบบ สารสนเทศฯ	4.32	.38	มาก
2. ด้านกิจกรรมคลังความรู้	4.32	.38	มาก
3. ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.44	.47	มาก
4. ด้านกิจกรรมการนิเทศ	4.27	.47	มาก
5. ด้านการควบคุมดำเนินการ	4.41	.39	มาก
6. ด้านกิจกรรม	4.33	.42	มาก
รวม	4.35	.34	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า มีระดับความพึงพอใจในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.34)

5.4 ขั้นตอนที่ 4 การประเมินเพื่อรับรองระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ผลการประเมินรับรองระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 17 ท่าน พบว่าระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 สรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น สามารถนำไปใช้ได้จริง และเกิดประโยชน์ต่อกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

6. อภิปรายผล

จากขั้นตอนการสังเคราะห์ระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของผู้วิจัย สามารถสรุปผลได้ดังนี้

6.1 การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการสังเคราะห์ระบบสารสนเทศ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทีศนา [7] ได้กล่าวถึง การออกแบบเชิงระบบว่า หากเริ่มต้นพัฒนาจากขั้นการวิเคราะห์สภาพเป็นจริง จะนำมาสู่การศึกษาความต้องการ และจุดบกพร่องต่าง ๆ เพื่อการระบุเป้าหมายในการพัฒนาที่ชัดเจนขึ้นซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาครูผู้สอนเป็นสิ่งสำคัญ โดยเน้นที่การพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

6.2 การพัฒนาแบบจำลองระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฯ เป็นกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (1) การวิเคราะห์ ประกอบไป (2) การวางแผน หรือการกำหนดวัตถุประสงค์ (3) การออกแบบ (4) การพัฒนา (5) การนำไปใช้ และการประเมินผล (6) การเผยแพร่ และการบำรุงรักษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Capron and Johnson [8] ที่สะท้อนการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาครู เพื่อช่วยเติมเต็มศักยภาพในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก์ และ เสริมศักยภาพในการปฏิบัติสอนของนักศึกษาครู ที่เป็นกำลังสำคัญของชาติให้มีประสิทธิภาพต่อไป

6.3 การประเมินระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนักศึกษาครูฯ

6.3.1 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาครู โดยการเปรียบเทียบคะแนนกับเกณฑ์การประเมินผลของทางมหาวิทยาลัย 90 คะแนน พบว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่ได้คะแนนในแต่ละด้านสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 95.55 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิพงษ์ [3] ที่พบว่า นักศึกษาครูต้องแม่นยำในเนื้อหาการสอน มีเทคนิคและวิธีการสอนที่จูงใจหรือเร้าความสนใจของนักเรียน เข้าใจหลักการสอนและทฤษฎีการสอน สามารถ จัดกิจกรรมการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองตามลักษณะของนักเรียนที่จะสอน เพื่อส่งเสริมกระบวนการผลิตนักศึกษาครูให้มีคุณภาพมากขึ้น

6.3.2 การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาครูและอาจารย์นิเทศก์ ที่มีต่อการใช้งานระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในภาพรวมทั้งหมดพบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยเห็นได้ว่าการพัฒนาระบบสารสนเทศในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้กิจกรรมการนิเทศระหว่างนักศึกษาครู และอาจารย์นิเทศก์สอดคล้องกับแนวคิดของ บุปผชาติ [9] ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้มีความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ตามความสนใจของนักเรียน และพัฒนากระบวนการนิเทศ [10] และ [11] โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้เกิดการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ภายใต้อินเทอร์เน็ตที่สมบูรณ์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา ส่งผลต่อการพัฒนากระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีคุณภาพ สถาบันผลิตครูสามารถนำระบบสารสนเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไปใช้ในกระบวนการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การรับรองตามมาตรฐานการผลิตของคุรุสภา

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] Notai Udomboonyanupap. (2011). Study of the Critical Situation needed to reform. Teacher Training Course for Professional Teachers. Khon Kaen : Khon Kaen university. (in Thai)

- [2] Lucilio, L. (2009) “What Secondary Teachers Needs in Professional Development.” A Journal of Inquiry and Practice. Vol.12 No.1 : 53-75.
- [3] Hoy, W. K and Miskel, C. G. (2010). “Educational Research and Innovation : Redership for 21st Century Learning.” Educational Research. Vol.4 No.1 : 63-64.
- [4] Suttipong Boonphadung. (2012). The use of Partnership in practicum Placement to Develop Student Teachers in Rajabhat Universities to be Professional Teachers. Bangkok : Suan Sunandha Rajabhat University. (in Thai)
- [5] Yuen Poosuwan. (2011). [online]. Social media and ICT education. [cited January 31, 2014]. Available from : <http://www.ku.ac.th/icted2010/download/Social%20Media5D.pdf> (in Thai)
- [6] Siemens, G. (2011). [online]. Global Summit 2006: Technology Connected Futures. [cited January 31, 2014]. Available from : http://dspace.edna.edu.au/dspace/bitstream/2150/34771/1/gs2006_siemens.pdf
- [7] Capron, H. L. and Johnson, J. A. (2004). Computer : Tools for an Information Age. 8th edition. New Jersey Pearson Education International : USA.
- [8] Bupphachart Tunhikom. (2008). Application of information technology in teaching and learning. Bangkok : Information Technology Project under the Royal Initiative of Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn. (in Thai)
- [9] Bupphachart Tunhikom. (2011). [online]. Think through Theories and Principles for 21st Century Learning. [cited January 31, 2011]. Available from : [http://www.ku.ac.th/ icted2009/download /theory21st.pdf](http://www.ku.ac.th/icted2009/download/theory21st.pdf) (in Thai)
- [10] Wasasana Sangpum. (2011). “Instructional Model based on Connectivism Theory”. Journal of Vocational and Technical Education. Vol.1 No.2 : 50-56. (in Thai)